



Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT

Daniela Líšková

Svet okolo nás

Vydavateľ:	Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ:	PaedDr. Daniela Líšková
Kontakt na autora UZ:	Základná škola, Školská ul. č. 9, Lovinobaňa, danali25@gmail.com
Názov:	Svet okolo nás - štvrtá časť
Rok vytvorenia:	2014
Oponentský posudok vypracoval:	RNDr. Katarína Golianová
ISBN 978-80-565-0661-5	

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Pracovné listy sú určené pre žiakov 4. ročníka na vyučovanie prírodovedného predmetu svet okolo nás. Poslúžia hlavne žiakom z marginalizovaných rómskych komunít pri opakovaní učiva a pri pátraní po nových vedomostiach. Pracovné listy zadávam žiakom nielen na vyučovaní, ale aj ako domácu úlohu. Takto si hlavne slabší žiaci jednoduchým spôsobom zopakujú učivo prebraté na vyučovacej hodine. Vypracovaním pracovných listov sa žiaci hrovou a nenásilnou formou pripravujú na vyučovacie hodiny a upevňujú si prebrané učivo z jednotlivých tematických celkov. Každý učiteľ, ktorý pracuje s deťmi, túži vidieť ich radosť pri riešení úloh.

Úspech je obrovská odmena, ktorú môžeme dosiahnuť, ak sa budeme s nimi rozprávať, počúvať ich a dáme možnosť zvládnuť úlohy aj tým, ktorým sa v škole menej darí. Nikdy netreba zabúdať na pozitívne hodnotenie pri každej činnosti a aj pri najmenšom úspechu oceňovať ich prácu pred vrstovníkmi, rodičmi a verejnosťou.

Pracovné listy sú zamerané na tieto témy:

1. Vodné živočíchy, /PL č. 1, 2/
2. Živočíchy žijúce v mori, /PL č. 3, 4/
3. Vodný zdroj a živočíchy, /PL č. 5/
4. Voda ako zdroj obživy, /PL č. 6/
5. Rastliny - živé organizmy, /PL č. 7,/
6. Časti tela rastliny, /PL č. 8/
7. Korene a stonky rastlín, /PL č. 9/
8. Listy rastlín, /PL č.10, 11/
9. Kvety a plody rastlín, /PL č. 12/
10. Rozmnožovanie rastlín, /PL č. 13/
11. Koncoročné opakovanie

Pracovný list č.1

VODNÉ ŽIVOČÍCHY

Prirad' správne vodné zdroje.

/potok, močiar, jazero, rieka, more, vodná nádrž, rybník/

POTOK

Tečúce vody

MORE

MOČIAR

RYBNÍK

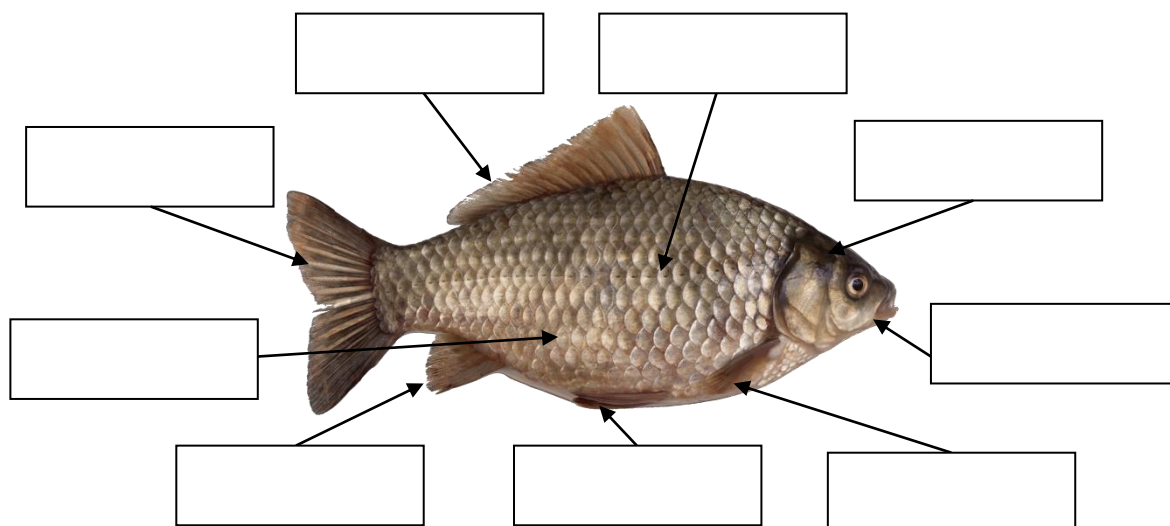
RIEKA

Stojaté vody

JAZERO

Hlavné časti tela ryby doplň na správne miesto.

/prsna plutva, hlava, hmatové fúzy, chrbtová plutva, trup, chvostová plutva, brušná plutva, bočná čiara, prsna plutva/



Pospájaj informácie s obrázkami.



VODNÉ ŽIVOČÍCHY

V ktorých slovách sa ukryl rak?

T  Y	V 	M 
		
D 	ST  A	
		

Pospájaj znaky vodných živočíchov so správnym obrázkom.

	BEZSTAVOVEC ŠŤUKA SEVERSKÁ MÁ CHUTNÉ MÄSO DRAVÁ RYBA NEMÁ ZUBY KAPOR OBYČAJNÝ STAVOVEC MÁ OSTRÉ ZUBY KRIVÁK OBYČAJNÝ ŽIVÝ SA HMYZOM ÚHOR EURÓPSKY DÝCHA ŽIABRAMI VŠEŽRAVEC PSTRUH POTOČNÝ LOVÍ V NOCI MÁ PANCIER NAŠA NAJVÄČŠIA RYBA PRIPOMÍNA HADA SUMEC ZÁPADNÝ	  
		
		

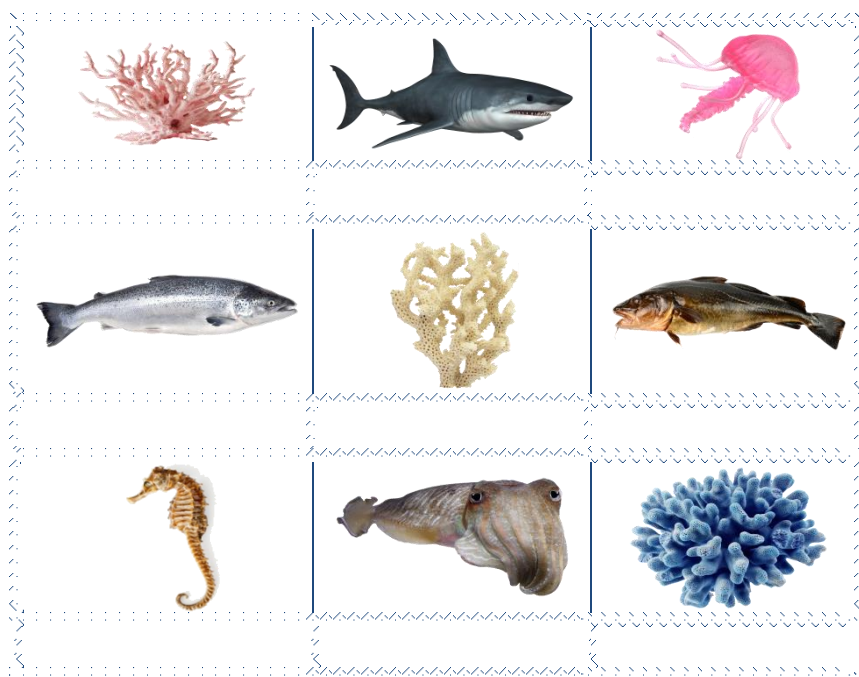
Vyhľadaj na internete a v encyklopédii, rozdielne znaky pstruha potočného a sumca západného.

PSTRUH POTOČNÝ	
SUMEC ZÁPADNÝ	

Pracovný list č.3

ŽIVOČÍCHY ŽIJÚCE V MORI

Pomenuj morské živočíchy.



Vyhľadaj v texte ďalšie morské živočíchy a zakrúžkuj ich.

KRAB PIESOČNÝ A TDELFÍNSKÁ KAVÝM TUNIAK MODROPLUTVÝ HDN
ORS VEL'RYBY ČIERNA LGIKOSA TKADRAVÁ JVEŽRALOKO BROVSKÝEKO

Hľadaj slová v štvorsmerovke. Zo zvyšných písmen dokonči vetu.

Ž	R	A	L	O	K	P
I	D	K	R	A	V	L
A	A	S	É	R	Y	U
B	J	E	R	O	M	T
R	A	R	Y	B	A	V
E	R	T	B	Y	.	Y



ŽRALOK, RAJA A TRESKA SÚ

ŽIVOČÍCHY ŽIJÚCE V MORI

Príklady vypočítaj a písmená doplň nad správne číslo.

$$(24 : 2) + (63 : 7) = \text{S}$$

$$7 \cdot 5 + (936 - 568) = \text{K}$$

$$814 + 9 \cdot 9 = \text{O}$$

$$523 - 48 : 8 = \text{E}$$

$$213 - 6 \cdot 7 = \text{R}$$

$$462 + 4 \cdot 6 = \text{C}$$

$$120 : 3 + 8 \cdot 8 = \text{Ž}$$

$$50 \cdot (49 : 7) = \text{N}$$

$$45 + 8 \cdot 7 = \text{D}$$

101	171	15	350	895	403	895	144	486	517

Žraloky a raje patria medzi _____.

Poznáš morské živočíchy? Odpovede vepisuj do rybičiek podľa farby.

Žije v symbióze spolu s riasami.

Korist' loví elektrickými šokmi.

Dokáže meniť svoju farbu.

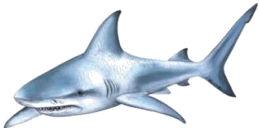
Dokáže ohýbať len chvostovú plutvu.

Je to kostnatá ryba bez šupín.



Pracuj s encyklopédiou a internetom.

Zisti čo najviac informácií o delfínoch a žralokoch. Rozdiely medzi nimi zapíš do tabuľky.

VODNÝ ZDROJ A ŽIVOČÍCHY

Pospájaj obrázky a názvom vývinového štádia.

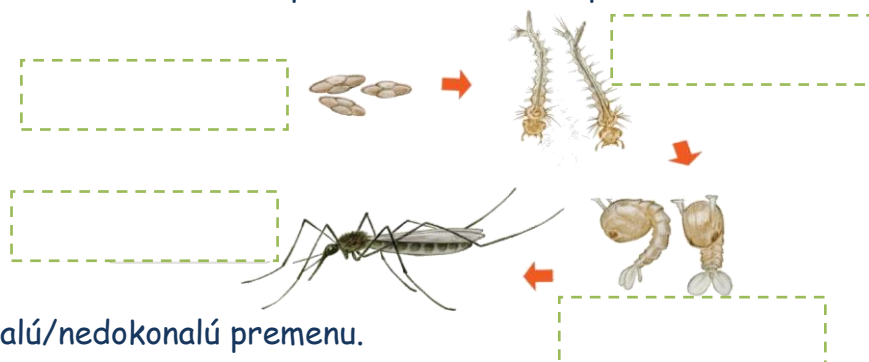
VAJÍČKO
ŽUBRIENKA
DOSPELÁ ŽABA



Pracuj s encyklopédiou a internetom. Rozdiely zapíš do tabuľky.

ROSNIČKA ZELENÁ	SKOKAN ZELENÝ	MLOK HREBENATÝ	ROOPUCHA BRADAVIČNATÁ
			

Doplň vývinové štádiá komára a podčiarkni vo vete správne slovo.



Ide o dokonalú/nedokonalú premenu.

Pracovný list č.6

VODA AKO ZDROJ OBŽIVY ŽIVOČÍCHOV

Doplň názvy vtákov a zakrúžkuj tie, ktoré si hľadajú obživu vo vode.

/SOKOL, DOMÁCA, KAČKA, LABUŤ, HUS, DROZD/

				
KURA	 DIVÁ	OROL	 MYŠIAR	HUS
.....				
				
..... ČIARNY	 DOMÁCA	 VEĽKÁ	 DIVÁ	 ŠTAHOVAVÝ

Porozmýšľaj a prirad' k obrázku.

	Má plávacie blany - pláva. Nemastí si perie. Zobák má krátky a pevný. Má hrabavé nohy - nepláva. Zobák má široký a plochý. Ďobe potravu. Mastí si perie z mazovej žľazy. Na bokoch zobáka má zúbky.	
---	--	---

Pomenuj živočíchy a doplň do viet správne slová.



..... obyčajná



..... obyčajná

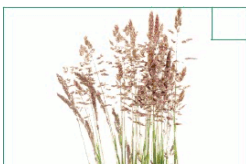
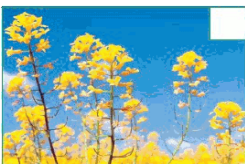
..... - **vodomerka**, patrí medzi - hmyz.
Žije na stojatých aj tečúcich Živý sa
..... obyčajná patrí medzi - plazy. Žije na
..... potokov, jazier, močiarov alebo vo vlhkých Živý sa mlokmi,
menšími žabami, a hmyzom.

Pracovný list č.7

RASTLINY - ŽIVÉ ORGANIZMY

Doplň správne názvy rastlín a prirad' čísla podľa toho, kde rastú.

Pomôž si slovami v zátvorke. / KUKURICA, ŽABURINKA, REPA, PŠENICA, SLENEČNICA, SKALNICA, LEKNO, NEVÄDZA, MAK, LIPNICA, RUMANČEK, REPKA, ZVONČEK/

	1 – na lúke	2 – na poli	3 – vo vode	4 – na skalách
				
				biele
				
konáristý				
				
ročná				
				
horská				
				
siata				
				
poľná				
				
menšia				
				
roľný				
				
vlčí				
				
lúčna				
				
olejná				
				
siata				
				
cukrová				

Prirad' znaky života rastlinám a živočíchom.



DÝCHA
PRIJÍMA POTRAVU
ROZMNOŽUJE SA
PRIJÍMA VODU

POHYBUJE SA Z MIESTA NA MIESTO



ČASTI TELA RASTLINY

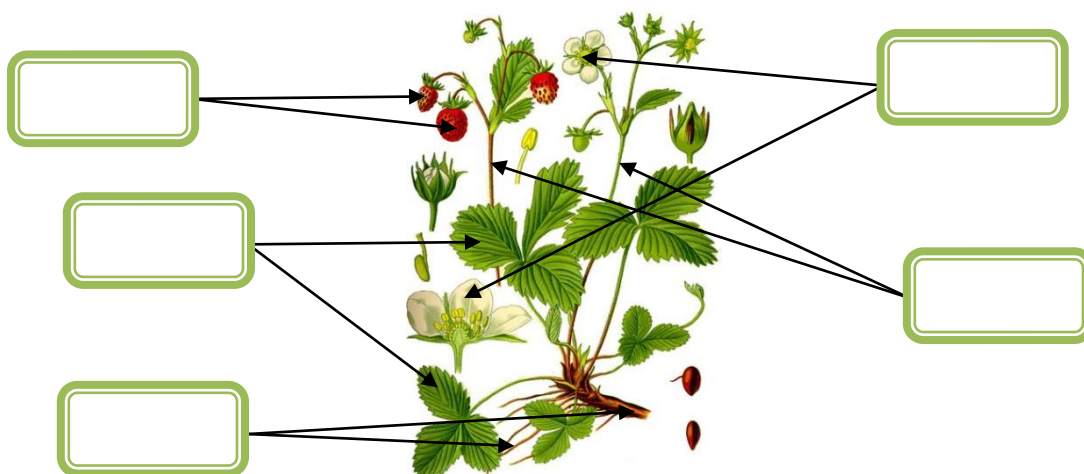
Čo potrebuje rastlina pre svoj rast. Pomôž nájsť včielke cestu k rastline.



PLAST	KLAVÍR	DÁŽDNÍK	PAPIER
SVETLO	TEPLO	VODA	OPICA
TAŠKA	POČÍTAČ	MINERÁLNÉ LÁTKY	VZDUCH
LAMPA	TELEVÍZOR	SKLO	OLEJ



Pomenuj časti tela rastliny.



Vyhľadaj na internete názvy vodných a suchomilných rastlín.

[illegible]

Pracovný list č.9

KORENE A STONKY RASTLÍN

Doplň správne slová. Pomôž si slovami v zátvorke.

/drevín, výživných, bylín, upevňuje, byliny, koreň, listami, dýcha, kvetmi, vody, kyslík, dreviny/

Korene rastline slúžia na čerpanie a v nej rozpustených látok. Koreň rastlinu v pôde. Koreňom rastlina aj, prijíma ním z pôdy.

Stonka spája rastliny s jej nadzemnými časťami a

Podľa stonky delíme rastliny na a

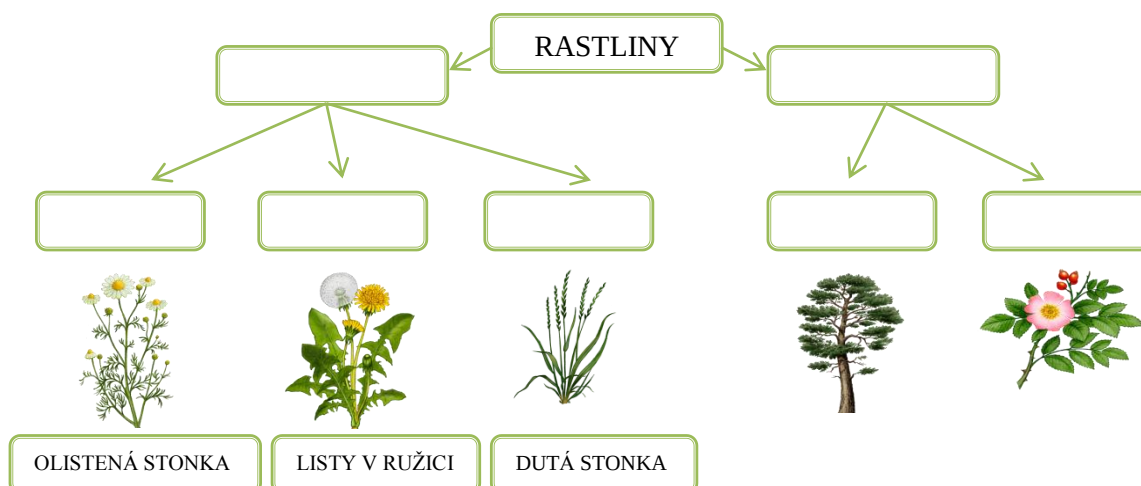
Stonka je mäkká, dužinatá. Stonka je tvrdá, drevnatá.

Prirad' k rastlinám správne korene.



Ako delíme rastliny a akú majú stonku ? Pomôž si slovami v zátvorke.

/ KER, STEBLO, STROM, BYL', DREVINY, STVOL, BYLINY/

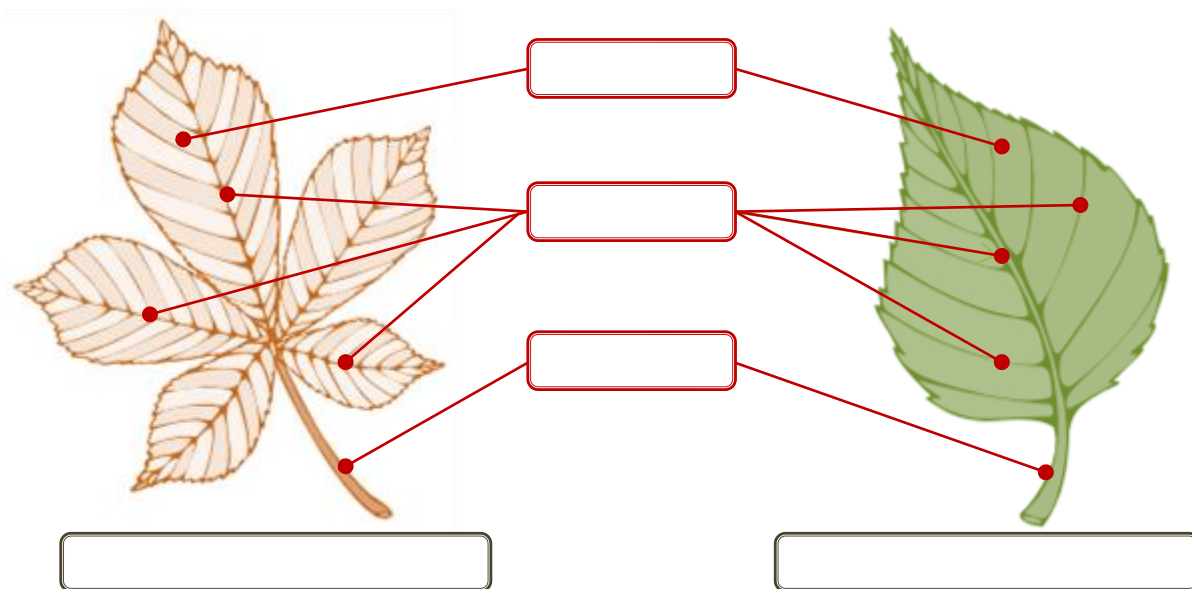


Pracovný list č.10

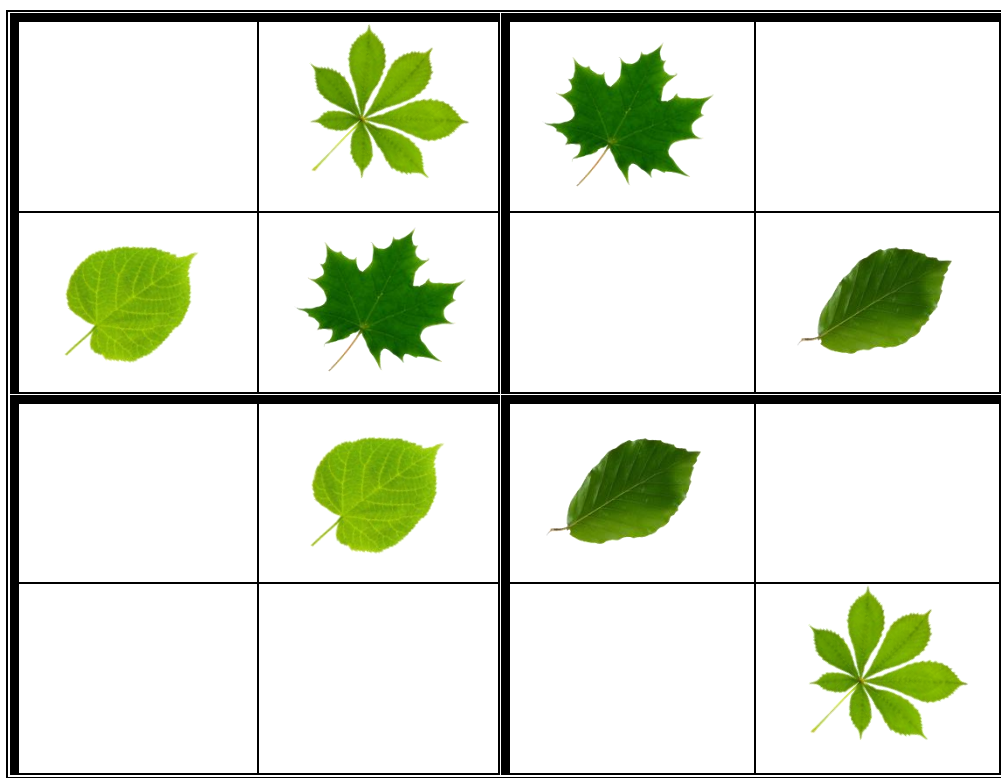
LISTY RASTLÍN

Pomenuj listy a ich časti. Pomôž si slovami v zátvorke.

/jednoduchý list, čepeľ, stopka, zložený list, žilnatina/

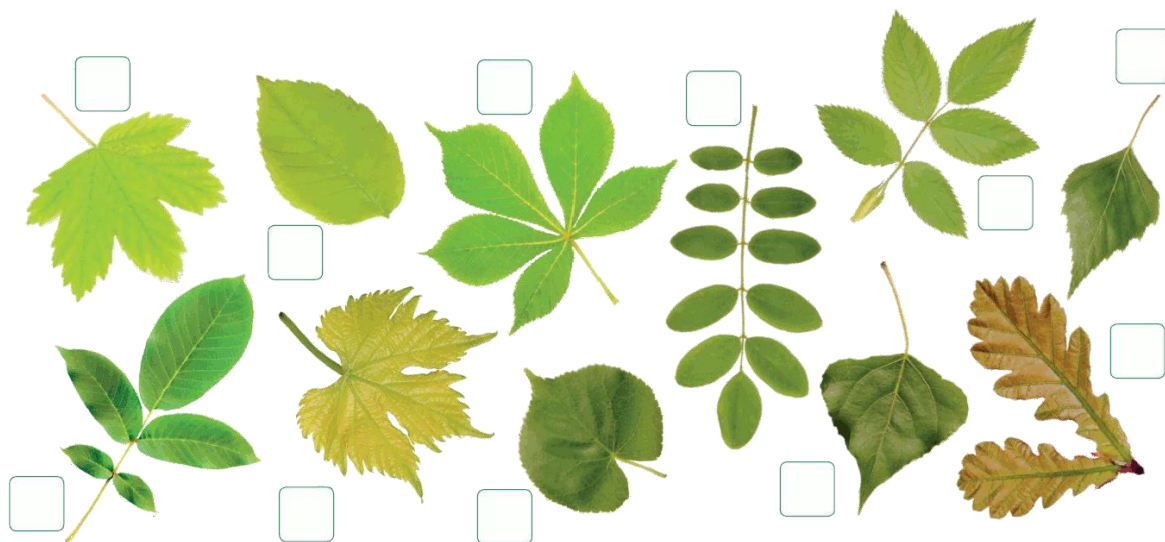


RIEŠ SUDOKU: /Dokresli listy/



LISTY RASTLÍN

Označ listy podľa toho, či sú jednoduché /J/ alebo zložené /Z/.



Vieš, akým stromom patria listy z predchádzajúcej úlohy?

JAVORIFEHRABOYDPAGAŠTANTZBOAGÁTEILRUŽAFREBREZAIJDE

LIIPODVINIČOTETUCLIPAWEITUZEPRTOPOĽSTOENERDUBOVATRE

Zakrúžkuj, čo je správne.

Ako sa volá farbivo, ktoré má každá rastlinná bunka?

CHLORAMIL

CHLOROFYL

Z akých stromov na jeseň neopadáva lístie?

LISTNATÝCH

IHLIČNATÝCH

Čo sa stane s listami, ktoré ostanú na jeseň spadnuté na zemi?

VŠETKO POHRABE ČLOVEK

ROZLOŽIA SA NA ZEMI

Prečo je zelená farba farbou života?

JE TO PEKNÁ FARBA

NA JAR SA PREBÚDZA PRÍRODA K ŽIVOTU

Pracuj s internetom. /PALMA RAFIA, PUJA RAJMONDOVA, FIGOVNÍK/

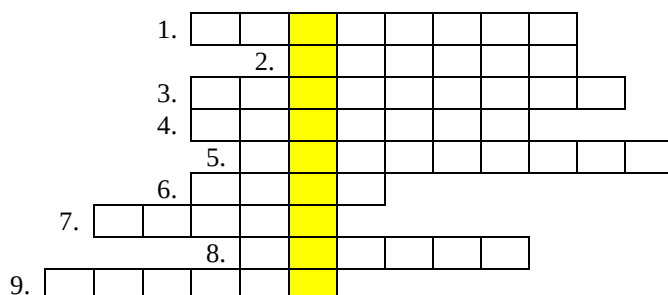
Ktorá rastlina má najhlbšie korene na svete?

Ktorá rastlina má najväčšie listy na svete?

Ktorá rastlina kvitne až po 150 rokoch?

KVETY A PLODY RASTLÍN

Z akého kvetu sa môže vytvoriť plod? Odpoveď nájdeš v tajničke.



1. Zacílí nám rýchlo ranu.
2. Na jar zobia lúku slniečkami.
3. Prvý jarný kvet.
4. V záhrade je veľký pán.
5. Nikdy na nič nezabúda.
6. Usušená tráva sa volá
7. Ješ' môžeme len plody.
8. Ak je stará, tak je horká. Je to
9. Plod jablone.

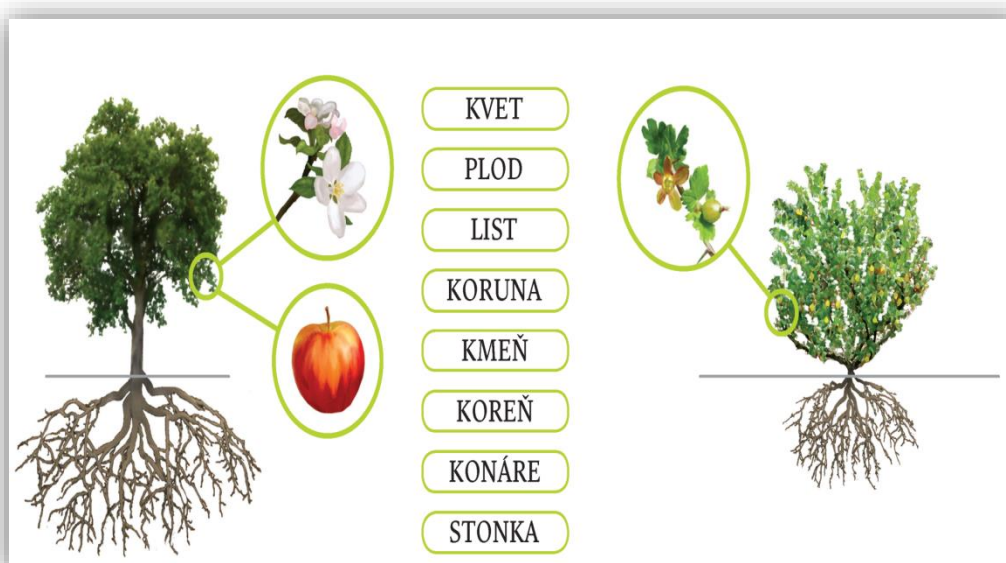
Plod sa môže vytvoriť len z kvetu.



Doplň čo najviac názvov rastlín, ktoré majú ukryté semená:

- v jadrovníku -
- v pevnom obale -
- v struku -
- v kôstke -
- rozptýlené v plode -

Pospájaj názvy s obrázkom.



ROZMNOŽOVANIE RASTLÍN

Rastliny sa rozmnožujú nielen semenami. Doplň pod obrázky, akým spôsobom sa rozmnožujú rastliny.



Pracuj s internetom, zisti čo najviac informácií a zapíš ich:

Čo je to TOPINAMBUR, odkiaľ pochádza, na čo sa používa a ako sa rozmnožuje?



.....

.....

.....

.....

.....

Vyhľadaj v štvorsmerovke názvy rastlín a roztried' ich podľa dĺžky ich života.



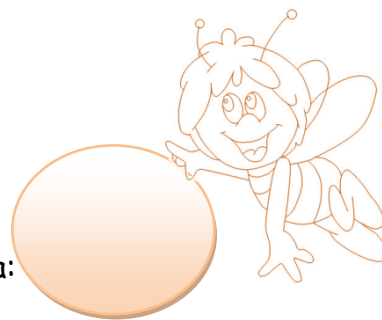
O	M	S	L	N	E	Č	N	I	C	A
Š	R	Y	P	S	E	Z	U	L	I	C
A	K	N	E	I	Ž	E	N	S	O	I
L	V	E	T	Ň	O	L	B	A	J	R
A	A	V	R	I	K	E	I	L	N	U
T	R	G	Ž	A	T	S	U	P	A	K
K	E	Z	L	J	O	A	C	Y	P	U
A	L	M	E	A	Z	E	L	E	R	K
K	O	I	N	S	F	I	A	L	K	A

jednoročné -

dvojročné -

trvalky -

Koncoročné opakovanie



Meno:.....

Známka:

1. Vo vode si hľadajú obživu:

- a) labuť, zajac, žaba
- b) kačka, hus, labuť
- c) hus, labuť, sliepka

2. List sa skladá z:

- a) čepele, piestika, žilnatiny
- b) stopky, žilnatiny, čepele
- c) tyčínok, stopky, žilnatiny

3. Medzi bezstavovce patrí:

- a) pijavica, škl'abka, rak
- b) medúza, sépia, úhor
- c) sépia, rak, žralok

4. Medzi stavovce patrí:

- a) krt, sokol, dážd'ovka, výr
- b) hus, labuť, hraboš, lienka,
- c) krtko, srna, orol, pstruh

5. Semená ukryté v struku majú:

- a) hrach, jablko, fazuľa
- b) sója, fazuľa, hrach
- c) orech, fazuľa, hrach

6. Vývin mlynárika kapustného:

- a) vajíčko, kukla, larva, motýľ
- b) vajíčko, larva, kukla, motýľ
- c) vajíčko, húsenica, motýľ, kukla

7. Telo nemá pokryté perím:

- a) kačka, morka, hus, sokol
- b) sova, ovca, krt, vrabec
- c) kačka, drozd, labuť, sokol

8. Plazom hovoríme chladnokrvné, lebo:

- a) majú stálu telesnú teplotu
- b) nemajú teplotu
- c) nemajú stálu telesnú teplotu

9. Rastliny pre svoj rast potrebujú:

- a) vodu, minerálne látky, svetlo, teplo, vzduch,
- b) vzduch, svetlo, leto, žiarovku, vodu z vodovodu

10. Jahoda sa rozmnožuje:

- a) hľ'uzami
- b) poplazmi
- c) odrezkami

11. Stonky bylín delíme na:

- a) ker, stvol, steblo
- b) steblo, byl', stvol
- c) drevina, steblo, stvol

12. Medzi jednoročné rastliny patrí:

- a) slnečnica, kukurica, snežienka
- b) šalát, kukurica, slnečnica
- c) mrkva, kapusta, slnečnica

13. Medzi morské živočíchy nepatrí:

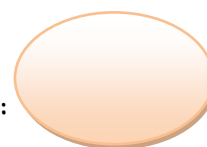
- a) žralok, raja, treska, koral
- b) sépia, žralok, treska, kapor
- c) raja, treska, koral, sumec

14. Medzi stále vtáky patrí:

- a) vrabec, lastovička, sova
- b) jastrab, vrabec, sova
- c) sova, bocian, vrabec

Hodnotenie: 14 bodov = 100%

Získaný počet bodov:



Použité obrázky:

www.google.sk

www.pixabay.com